

Poznań, 13 maja 2019 r.

WK-0911/63/2018

Pan
Szymon Matysek
Przewodniczący Zarządu
Związku Międzygminnego
„Schronisko dla Zwierząt”

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561 ze zm.), informuję o wynikach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej obejmującej rok budżetowy 2017, a w miarę potrzeb także inne lata.

Wyniki kontroli wykazały nieprawidłowości i uchybienia opisane w protokole kontroli, podpisanym w dniu 22 marca 2019 roku, spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa, a mianowicie:

1. W zakresie prowadzonych w 2017 roku ksiąg rachunkowych i ewidencji księgowej stwierdzono naruszenie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047., a od 15.12.2017 r. Dz. U. z 2017 r. poz. 2342) i rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 ze zm., a od dnia 11.04.2017 r. Dz. U. z 2017 r. poz. 760 ze zm.), a mianowicie:

1) Konto 133 „Rachunek budżetu” wykazywało według stanu na 31.12.2017 roku saldo Wn w wysokości 397.047,54 zł, tj. wyższe o 202,79 zł od stanu środków pieniężnych na rachunku bankowym Związku, ustalonego na podstawie bankowego potwierdzenia salda oraz wyciągu bankowego na dzień 30.12.2017 roku (sobota). Różnica była równa kwocie wykazanej w ewidencji księgowej jednostki jako saldo konta 101 „Kasa”. Rozbieżność powstała na skutek stosowanych w jednostce kontrolowanej zasad księgowania operacji gotówkowych realizowanych w kasie Związku. Na podstawie raportów kasowych sporządzanych za poszczególne miesiące kalendarzowe dokonywano księgowania zarówno w ewidencji jednostki (na kontach: zespołu 1 „Środki pieniężne i rachunki bankowe”, zespołu 2 „Rozrachunki i rozliczenia” i zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”), jak również w ewidencji budżetu (z datą ostatniego dnia raportu wystawiano polecenie księgowania kwot dokonanych w danym miesiącu wpłat po stronie Wn konta 133, oraz zrealizowanych wypłat po stronie Ma konta).

Na podstawie ewidencji księgowej wykazano odpowiednio:

- w bilansie z wykonania budżetu Związku Międzygminnego sporządzonym na dzień 31.12.2017 r. w pozycji I.1.1 Środki pieniężne budżetu kwotą 397.047,54 zł (saldo konta 133),
- w bilansie jednostki sporządzonym na dzień 31.12.2017 r. w pozycji B.III Krótkoterminowe aktywa finansowe kwotą 23.455,55 zł (suma sald kont 101, 135 i 139),

oraz w skonsolidowanym bilansie jednostki sporządzonym na dzień 31.12.2017 r. w pozycji B.IV Środki pieniężne kwotą 420.503,09 zł (zawyżoną o 202,79 zł w stosunku do rzeczywistej kwoty środków pieniężnych).

Stosowany w jednostce sposób księgowania operacji wpłat i wypłat gotówkowych naruszał określone w załączniku do rozporządzenia zasady funkcjonowania konta 133, z których wynika, że zapisy na koncie 133 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem, a saldo Wn konta oznacza stan środków pieniężnych na rachunku budżetu.

W następstwie wskazanych działań sprawozdania finansowe Związku na dzień 31.12.2017 roku zostały sporządzone z naruszeniem przepisów art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

- 2) W ewidencji księgowej jednostki zapisy dokonywane w 2017 roku na koncie 101 „Kasa” na podstawie raportów kasowych sporządzanych za okresy miesięczne nie zawierały faktycznej daty wpłaty lub wypłaty gotówkowej, lecz wskazywano ostatni dzień miesiąca, a w przypadku grudnia - dzień przedostatni, pomimo że z raportu kasowego i pisemnych potwierdzeń odbioru gotówki wynikało, że operacje te miały miejsce w różnych dniach grudnia, w tym wypłata na kwotę 1.011,78 zł i wpłaty na łączną kwotę 225,00 zł były dokonane 31 grudnia 2017 roku.

Zgodnie z przepisami art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli ujęcie wpłat i wypłat gotówką następuje w tym samym dniu, w którym zostały dokonane.

Księgowania dokonywane na koncie 101 nie spełniały wymogów formalnych zapisów księgowych, określonych w przepisach art. 23 ust. 2 ustawy, nakazujących zamieszczać datę dokonania operacji gospodarczej i datę dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji.

Ponadto, w kontrolowanej próbie wystąpiły 4 przypadki wypłat gotówkowych (w dniach 6, 13, 15, 27 grudnia - łącznie na kwotę 846,06 zł) na pokrycie wydatków dokonanych przez Główną Księgową, w których występuje ona jednocześnie jako kasjer realizujący wypłatę i jako osoba potwierdzająca odbiór gotówki.

Ze złożonych w trakcie kontroli wyjaśnień wynikało, że:

„Operacje wpłat i wypłat gotówkowych dokonanych w kasie w poszczególnych dniach grudnia 2017 roku zaksięgowano z datą operacji 30 grudnia 2017 roku, a nie z datą ich dokonania, ponieważ Raport Kasowy jest zamykany raz na miesiąc a program komputerowy RADIX nie pozwala na wprowadzenie wewnątrz dokumentu innej daty operacji niż data dokumentu księgowego. Jako kasjerka rozpisuję w Raporcie Kasowym codziennie każdą operację pod datą faktycznego ich dokonania natomiast na program księgowy niestety nie mam wpływu”.

2. W zakresie przeprowadzonej za rok 2017 inwentaryzacji kontrola wykazała naruszenie przepisów art. 26 ust. 1 i art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości a mianowicie:

- 1) W protokołach inwentaryzacji przeprowadzonej metodą weryfikacji sald nie określono, jakie dokumenty stanowiły podstawę weryfikacji sald poszczególnych kont jednostki

i budżetu, nie wynikało to również z załączników do protokołów (stanowiły je wydruki z ewidencji księgowej pn. „Zestawienie stanów kont – syntetyczne”).

- 2) W Protokole weryfikacji stanu środków na rachunkach bankowych, kredytów i pożyczek w budżecie Związku Międzygminnego „Schronisko dla Zwierząt” dla rachunku bankowego budżetu zestawiono salda odpowiednio według: wyciągu bankowego, potwierdzenia salda oraz ewidencji księgowej – we wszystkich pozycjach wskazano wartość 396.844,75 zł. Było to niezgodne z przedłożonym do kontroli wydrukiem z ewidencji księgowej pn. Zestawienie stanów kont – syntetyczne za okres od 2017.01.01 do 2017.12.31, z którego wynikało, że saldo konta 133 wg stanu na dzień 31.12.2017 roku wynosiło 397.047,54 zł.
  - 3) W Protokole weryfikacji sald kont jednostki na dzień 31.12.2017 r. wykazano dla konta 201 przed weryfikacją i po weryfikacji saldo Ma w wysokości 17.689,22 zł i było to zgodne z saldem konta prezentowanym na wydruku z ewidencji księgowej pn. Zestawienie stanów kont – syntetyczne za okres od 2017.01.01 do 2017.12.31. Analiza dowodów źródłowych wykazała, że rzeczywiste zobowiązania jednostki ewidencjonowane na koncie 201 wynosiły 17.689,43 zł, a rzeczywiste należności wynosiły 0,21 zł.
  - 4) W trzech przypadkach w skład zespołu spisowego dokonującego inwentaryzacji metodą spisu z natury wchodziły te same osoby, które podpisały oświadczenie o odpowiedzialności materialnej za spiswane mienie i braku zastrzeżeń do sposobu przeprowadzonej inwentaryzacji.
3. W bilansie Związku Międzygminnego „Schronisko dla Zwierząt” sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 r. w części B. Informacje uzupełniające istotne dla rzetelności i przejrzystości sytuacji finansowej i majątkowej wykazano odpowiednio:
- umorzenie wartości niematerialnych i prawnych – 1.847,00,
  - umorzenie środków trwałych – 315.743,92,
  - umorzenie pozostałych środków trwałych – 12.962,15,
- co stanowiło łącznie wartość 330.553,07 zł.
- Z ewidencji księgowej jednostki wynika, że suma sald kont 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” i 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” wynosiła wg stanu na dzień 31.12.2017 r. - 856.241,71 zł.
- Według złożonych wyjaśnień *„kwoty umorzenia wykazane w bilansie jednostki budżetu Związku Międzygminnego na dzień 31.12.2017 roku w części B tj. „Informacje uzupełniające istotne dla rzetelności i przejrzystości sytuacji finansowej i majątkowej” są to kwoty umorzenia tylko za dany rok księgowy (tj. 2017) zgodnie z ewidencją księgową na kontach umorzenia (tj. 071,072).*
- Powyższe było niezgodne z przepisami art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości w związku z § 17 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Statut Związku Międzygminnego „Schronisko dla Zwierząt” wprowadzony Uchwałą Zgromadzenia Związku Nr XVI/53/2013 z dnia 19 grudnia 2013 roku w § 26 ust. 2 zawiera zapis w brzmieniu:

„Uczestnicy ponoszą koszty działalności Związku w postaci składki członkowskiej proporcjonalnej do liczby mieszkańców, ustalonej wg stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego dany rok budżetowy, w terminie do 31 marca danego roku”.

Zgromadzenie Związku podejmowało dla każdego roku budżetowego uchwałę w sprawie określenia wysokości składki (poprzez wskazanie kwoty bazowej odnoszonej do liczby mieszkańców) i terminu jej płatności.

W niżej wymienionych uchwałach termin wpłaty składki członkowskiej ustalono z naruszeniem przepisów obowiązującego Statutu Związku:

1) Uchwałą Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Schronisko dla Zwierząt ” Nr IV/14/2015 z dnia 19 października 2015 roku w sprawie określenia wysokości rocznej składki członkowskiej na 2016 rok i terminu jej płatności - składkę w ustalonej wysokości Uczestnicy Związku winni wpłacić w nieprzekraczalnych terminach:

- I rata 25 % składki do dnia 30 stycznia 2016 roku,
- II rata 25 % składki do 31 marca 2016 roku,
- III rata 25 % składki do 30 czerwca 2016 roku,
- IV rata 25% składki do 30 września 2016 roku.

2) Uchwałą Zgromadzenia Związku Nr VIII/27/2016 z dnia 4 października 2016 roku w sprawie określenia wysokości rocznej składki członkowskiej na 2017 rok i terminu jej płatności – składkę w ustalonej wysokości Uczestnicy Związku winni wpłacić w nieprzekraczalnych terminach:

- I rata 30 % składki do dnia 30 stycznia 2017 roku,
- II rata 30 % składki do 31 marca 2017 roku,
- III rata 40 % składki do 30 czerwca 2017 roku.

3) Uchwałą Zgromadzenia Związku Nr XI/39/2017 z dnia 12 października 2017 roku w sprawie określenia wysokości rocznej składki członkowskiej na 2018 rok i terminu jej płatności - składkę w ustalonej wysokości Uczestnicy Związku winni wpłacić w nieprzekraczalnych terminach:

- I rata 30 % składki do dnia 30 stycznia 2018 roku,
- II rata 30 % składki do 31 marca 2018 roku,
- III rata 40 % składki do 30 czerwca 2018 roku.

4) Uchwałą Zgromadzenia Związku Nr XV/50/2018 z dnia 04 października 2018 roku w sprawie określenia wysokości rocznej składki członkowskiej na 2019 rok i terminu jej płatności - składkę w ustalonej wysokości Uczestnicy Związku winni wpłacić w nieprzekraczalnych terminach:

- I rata 30 % składki do dnia 30 stycznia 2019 roku,
- II rata 30 % składki do 31 marca 2019 roku,
- III rata 40 % składki do 30 czerwca 2019 roku.

Ze złożonych wyjaśnień wynika, że:

„W związku z prośbą Uczestników Związku dotyczącej równomiernego w ciągu roku rozłożenia płatności na rzecz Związku Międzygminnego „Schronisko dla Zwierząt” z jednej w terminie do 31 marca danego roku na kwartalne, Zgromadzenie podjęło Uchwałę Nr IV/14/2015 z dnia 19 października 2015 roku i określiło wysokość składki członkowskiej na rok 2016 dla poszczególnych Uczestników Związku i ustaliło nieprzekraczalne terminy wpłaty ustalonej składki:

I rata 25 % składki do dnia 30 stycznia 2016 roku

II rata 25 % składki do 31 marca 2016 roku

III rata 25 % składki do 30 czerwca 2016 roku

IV rata 25 % składki do 30 września 2016 roku.

W następnym roku w Uchwale Nr VIII/27/2016 z dnia 4 października 2016 roku Zgromadzenie Związku Międzygminnego „Schronisko dla Zwierząt” określiło wysokość składki członkowskiej na rok 2017 dla poszczególnych Uczestników Związku i ustaliło nieprzekraczalne terminy wpłaty ustalonej składki:

I rata 30 % składki do dnia 30 stycznia 2017 roku

II rata 30 % składki do 31 marca 2017 roku

III rata 40 % składki do 30 czerwca 2017 roku.

Niestety, Zgromadzenie Związku podjęło te uchwały nie zauważając, że w Statucie Związku jest podana dokładna data płatności i to tylko jedna, czyli do 31 marca danego roku.

Uchwały podlegają kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej i Komisji Rewizyjnej Związku.

Do ww. uchwał nie było wszczęte postępowanie nadzorcze przez żaden organ nadzoru.

Zmiana powyższego zapisu w Statucie będzie podlegała procedowaniu na najbliższym posiedzeniu Zgromadzenia Związku, które odbędzie się w miesiącu marcu 2019 roku.”

5. W Regulaminie wynagradzania pracowników Związku Międzygminnego „Schronisko dla Zwierząt” wprowadzonym Zarządzeniem Przewodniczącego Zarządu Związku Nr 11/2015 z dnia 28 grudnia 2015 roku w § 9 ust. 3 zapisano m.in., że „*dodatek specjalny Dyrektor przyznaje na czas określony, a w indywidualnych przypadkach – na czas nieokreślony.*”

Z brzmienia art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych wynika po pierwsze, że przyznanie dodatku może nastąpić przy zaistnieniu jednej z dwóch określonych przesłanek, po drugie zaś że pracownikowi nie można przyznać dodatku specjalnego na czas nieokreślony, ponieważ okolicznością uzasadniającą przyznanie tego składnika wynagrodzenia jest okresowe zwiększenie obowiązków lub powierzenie zadań, co powoduje, że ma on charakter świadczenia tymczasowego.

Ze złożonych wyjaśnień wynika, że „*w okresie od 2016 roku nie wystąpiły przypadki przyznania dodatku specjalnego na czas określony i nieokreślony*”.

6. Kontrola 17 umów cywilnoprawnych stanowiących podstawę dokonywania wydatków z budżetu Związku w 2017 roku w łącznej kwocie 33.791,58 zł wykazała, że:

- 1) W 12 umowach nie określono wysokości wynagrodzenia ogółem z tytułu wykonania przedmiotu umowy, ani maksymalnej wartości zobowiązań realizowanych na podstawie zawartej umowy. W zakresie wynagrodzenia strony ustalały, że „*Zleceniodawca zapłaci, a Zleceniobiorca otrzyma z tytułu wykonania zleconej pracy wynagrodzenie brutto w wysokości (...) zł / godz.*”

Brak określenia wartości świadczonej usługi w zawartych umowach uniemożliwił ustalenie, czy zobowiązania wynikające z umowy mieściły się w planach finansowych jednostki w okresie realizacji umowy.

Stosownie do przepisów art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków lub kosztów jednostki, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia, składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, inne składki i opłaty obligatoryjne oraz płatności wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich.

- 2) Umowy zawierane w imieniu Związku Międzygminnego „Schronisko dla Zwierząt” były podpisane przez Dyrektora Biura Związku, jednak żadna z 17 umów nie zawierała kontrasygnaty głównego księgowego, wymaganej przepisami obowiązującego Statutu Związku (§ 22 ust. 2). Z wyjaśnień złożonych w trakcie kontroli wynika, że:

- 1) „*Na wszystkich umowach z kontrahentami występuje kontrasygnata Głównego Księgowego Związku, natomiast na umowach zlecenia przez niedopatrzenie nie umieszczono kontrasygnaty. Podpisanie każdej umowy zlecenia było ustnie konsultowane przez Dyrektora Biura Związku z Główną Księgową i za jej*

ustną aprobatą, po sprawdzeniu przez nią czy są wystarczające środki w planie finansowym na ten cel.

- 2) Zgodnie z przepisami wynagrodzenie w umowie zlecenia może być wyrażone stawką kwotową, miesięczną, godzinową, akordową lub prowizyjną. Musi być jednak tak ustalone, aby kwota otrzymana po podzieleniu przysługującego wynagrodzenia przez liczbę godzin, jaką przepracował zleceniobiorca, wyniosła co najmniej 13 zł brutto w 2017 roku (art. 8a ust. 1 i 2 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu)

Zgodnie z przepisami umowy zlecenia są przeważnie zawierane w Związku Międzygminnych na stawkę godzinową, która jest realizowana na podstawie listy obecności oraz poprzez wpisywanie w niej godzin pracy zleceniobiorcy wg zapotrzebowania na danego pracownika nie jest możliwe ustalenie stawki miesięcznej dla tych pracowników, ponieważ są to pracownicy doraźni, którzy przychodzą w razie potrzeb.

Wyплаты z Umów Zleceń, które były zawarte stawką godzinową są wypłacane na podstawie Listy obecności i wpisanych ilości godzin przepracowanych przez zleceniobiorcę raz w miesiącu po przedstawieniu rachunku przez zleceniobiorcę.

Prawidłowość kwot zobowiązań weryfikowano na bieżąco przed ustaleniem czy dany zleceniobiorca ma rozpocząć daną pracę”.

7. Kontrola wydatków bieżących z tytułu wynagrodzeń pracowników wykazała, że w 2017 roku z budżetu Związku wypłacono nagrody jubileuszowe na rzecz dwóch pracowników w łącznej kwocie 12.896,15 zł. Kontrola złożonych do akt osobowych dokumentów potwierdzających okresy zatrudnienia wykazała, że wypłat dokonano z naruszeniem przepisów § 8 ust. 1 i ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1786 z późn. zm.) a mianowicie:

- na podstawie pisma z dnia 01.12.2017 roku przyznano (i w tym samym dniu wypłacono) pracownikowi nagrodę jubileuszową za 20 lat pracy w wysokości 75 % wynagrodzenia miesięcznego, a wynikający z dokumentów źródłowych staż pracy w dniu wypłaty wynosił 19 lat 11 miesięcy i 24 dni,
- na podstawie pisma z dnia 13.09.2017 roku przyznano (i w tym samym dniu wypłacono) pracownikowi nagrodę jubileuszową za 35 lat pracy w wysokości 200 % wynagrodzenia miesięcznego, a wynikający z dokumentów źródłowych staż pracy w dniu wypłaty wynosił 35 lat i 11 dni.

8. Kwota odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych na rok 2017 roku została ustalona w wysokości 15.316,00 zł. Z ewidencji księgowej jednostki wynika, że na wydzielony rachunek bankowy ZFŚS do dnia 30 września 2017 roku przekazano środki w kwocie 14.000,00 zł, co stanowiło 91,40 % planowanego odpisu.

Powyższe było niezgodne z przepisami art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 800 z późn. zm.), który stanowi, że: „równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń naliczonych zgodnie z art. 5, 13 i 14 na dany rok kalendarzowy pracodawca przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku, z tym że w terminie do dnia 31 maja tego roku przekazuje kwotę stanowiącą co najmniej 75% równowartości odpisów”.

Brakująca kwota 1.316,00 zł została przekazana na rachunek Funduszu w dniu 4 października 2017 roku.

9. Wydatki bieżące z tytułu podróży służbowych pracowników Związku w 2017 roku dotyczyły m.in. zwrotu kosztów przejazdu pojazdem niebędącym własnością pracodawcy. Objęte kontrolą wydatki dokonywane były na podstawie poleceń wyjazdu służbowego, a pracownicy byli delegowani do odbycia podróży służbowych poza miejscowość, w której siedzibę ma pracodawca.

W kontrolowanej jednostce nie stwierdzono w 2017 roku dokonywania wydatków z tytułu zwrotu kosztów korzystania z pojazdów niebędących własnością pracodawcy przy wykonywaniu jazd lokalnych. W aktach osobowych pracowników znajdowały się umowy

o wykorzystywanie prywatnych samochodów do celów służbowych zawarte z pracownikami Związku na czas nieokreślony:

- umowa z dnia 01.01.2016 r. z L.R.,
- umowa z dnia 01.01.2015 r. z A.C.,
- umowa z dnia 01.08.2017 r. z A.C. (zmiana danych pojazdu).

W treści ww. umów przywołano nieobowiązujące już w datach ich zawarcia przepisy:

- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 25.06.1996 r. w sprawie zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju – uchylonego z dniem 01.06.1998 r. na mocy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 czerwca 1998 r. w sprawie zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju,
- rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 26 marca 1998 r. w sprawie warunków ustalania i zasad zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów nie będących własnością pracodawcy – uchylonego z dniem 01.01.2002 r. na mocy ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym.

10. Analiza danych prezentowanych w Informacji o stanie mienia Związku wykazała rozbieżności między wartościami wynikającymi z ewidencji księgowej a kwotami wskazanymi w sprawozdaniach opisowych z wykonania planu finansowego Związku odpowiednio za 2016 i 2017 rok.

W Uchwale Zarządu Związku Nr 1/2018 z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie przedstawienia sprawozdania z wykonania planu finansowego za 2017 rok oraz kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej zapisano m.in. że „*zwiększenie stanu mienia nastąpiło z powodu korekty podatku VAT za lata ubiegłe*”, wskazano łączną wartość brutto środków trwałych na dzień 30.12.2016 r. w kwocie 9.276.825,85zł, zwiększenie wartości mienia łącznie o 489.322,60 zł, łączną wartość na koniec roku budżetowego 9.766.148,45 zł.

Dane te nie znalazły odzwierciedlenia w ewidencji księgowej jednostki: saldo konta 011 wg stanu na dzień 01.01.2017 r. wynosiło 9.766.148,45 zł, obroty strony Wn i strony Ma konta za 2017 rok wynosiły 0,00, saldo na dzień 31.12.2017 r. wynosiło 9.766.148,45 zł.

W załączniku Nr 6 do Sprawozdania opisowego z realizacji budżetu Związku Międzygminnego „Schronisko dla Zwierząt” oraz informacji o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej, w tym o przebiegu realizacji przedsięwzięć za 2016 rok wskazano „wartość brutto” mienia Związku 9.276.825,85 zł wg stanu na 31.12.2016 r., podczas gdy wg ewidencji księgowej saldo konta 011 na dzień 31.12.2016 r. wynosiło 9.766.148,45 zł.

Zostały złożone wyjaśnienia o treści:

„Informuję, iż w sprawozdaniu opisowym za rok 2016 w załączniku Nr 6 błędnie wykazano wartości brutto środków trwałych dotyczących konta 011 w kwocie 9.276.825,85 zł, zamiast kwoty 9.766.148,45 zł różnica to kwota 489.322,60 zł, w w/w sprawozdaniu w roku 2016 nie zostały ujęte kwoty korekty śr. trwałych o odliczony podatek Vat, które zostały wykryte w momencie sporządzania Bilansu jednostki budżetowej.

W Bilansie zostały wprowadzone poprawne kwoty zgodne z ewidencją księgową konta 011 (...), natomiast sprawozdanie opisowe było sporządzane w dniu 17 marca 2017 roku, czyli przed bilansem i przed wykryciem błędnych odliczeń Vat od śr. trwałych stąd zaistniał błąd w sprawozdaniu opisowym.

Pozycja ta została skorygowana w sprawozdaniu opisowym za 2017 rok w załączniku Nr 5 jako pozycja „Zmiana” kwota 489.322,60 zł.

Informuję, że na dzień 31.12.2016 rok salda zostały wykazane w Bilansie prawidłowo zgodnie z ewidencją konta 011 błąd został w załączniku Nr 6 w sprawozdaniu z realizacji planu finansowego.

Przedstawiając Panu Przewodniczącemu Zarządu Związku ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz podjęcia skutecznych działań dla ich wyeliminowania w dalszej działalności poprzez realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Zobowiązać Głównego Księgowego Związku do wyeliminowania nieprawidłowości stwierdzonych w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz do przestrzegania zasad zawartych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351) oraz rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1911 ze zm.), a w szczególności:
  - 1) Operacje gospodarcze ujmować w księgach rachunkowych i wykazywać w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Na koncie 133 „Rachunek budżetu” dokonywać zapisów na podstawie dokumentów bankowych, by zachodziła zgodność zapisów między jednostką a bankiem, a saldo Wn konta oznacza stan środków pieniężnych na rachunku budżetu.
  - 2) Księgi rachunkowe prowadzić bieżąco a w szczególności: wpłaty i wypłaty gotówki ujmować w księgach rachunkowych zgodnie z przepisami art. 24 ust. 5 pkt 3, mając na uwadze wymogi formalne zapisów księgowych określone w przepisach art. 23 ust. 2, nakładające m.in. obowiązek zamieszczania daty dokonania operacji gospodarczej i daty dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji.
  - 3) W zakresie inwentaryzacji składników majątkowych zapewnić przestrzeganie przepisów art. 26 i 27 ustawy o rachunkowości. Rzetelnie przeprowadzać czynności inwentaryzacyjne drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników. Spis z natury powinien dostarczać obiektywnej informacji o istnieniu poszczególnych składników majątkowych, dlatego członkami zespołu spisowego nie powinny być osoby odpowiedzialne materialnie za stan spisowanych aktywów. Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych.
2. Podjąć działania zapewniające uchwalanie przez organ stanowiący aktów prawnych określających termin zapłaty przez Uczestników Związku rocznej składki członkowskiej zgodnie z obowiązującym Statutem Związku.
3. Dostosować postanowienia Regulaminu wynagradzania pracowników Związku Międzygminnego „Schronisko dla Zwierząt” do obowiązujących przepisów ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1260 ze zm.), w szczególności poprzez wyeliminowanie zapisów umożliwiających przyznanie dodatku specjalnego na czas nieokreślony.
4. W zawieranych przez Związek umowach o świadczenie usług oprócz stawki jednostkowej określać maksymalną wysokość wynagrodzenia za wykonanie przedmiotu umowy w okresie jej realizacji. Zapewni to możliwość kontrolowania, czy zobowiązania

wynikające z umowy mieszczą się w planach finansowych jednostki w okresie realizacji umowy, stosownie do przepisów art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

5. Przedkładać Głównemu Księgowemu Związku do kontrasygnaty wszystkie dokumenty mogące powodować powstanie zobowiązań pieniężnych, stosownie do przepisów § 22 ust. 2 Statutu Związku.
6. Nagrody jubileuszowe wypłacać zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. poz. 936 z późn. zm.), które określają, że pracownik samorządowy nabywa prawo do nagrody jubileuszowej w dniu upływu okresu uprawniającego do tej nagrody, oraz że nagrodę jubileuszową wypłaca się niezwłocznie po nabyciu przez pracownika samorządowego prawa do tej nagrody.
7. Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych przekazywać w terminach i wysokościach określonych przepisami art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1316 z późn. zm.)
8. Dokonać weryfikacji opisanych w protokole kontroli umów o wykorzystywanie prywatnych samochodów do celów służbowych pod kątem aktualności wskazanych w treści umów przepisów prawa, mając na uwadze fakt, że konieczność zawarcia takiej umowy nie powstaje, jeżeli pojazd niebędący własnością pracodawcy wykorzystywany jest do wykonywania obowiązków służbowych w ramach podróży służbowej. Z przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. z 2002 r., nr 27, poz. 271 z późn. zm.) wynika, iż zwrot kosztów używania przez pracownika w celach służbowych pojazdów niebędących własnością pracodawcy do jazd lokalnych następuje na podstawie zawartej między pracodawcą a pracownikiem umowy cywilnoprawnej o używanie pojazdu do celów służbowych i na warunkach określonych w rozporządzeniu.
9. W Informacji o stanie mienia Związku, sporządzonej na podstawie art. 267 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.) wykazywać dane zgodne ze stanem faktycznym i z prowadzoną ewidencją księgową.

O sposobie wykonania wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, należy zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku regionalnych izbach obrachunkowych powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżeń w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniami.

Otrzymuje do wiadomości:

Zgromadzenie Związku Międzygminnego „Schronisko dla Zwierząt”

PREZES ZBY

Grażyna Wróblewska

MS

